

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WOS

I. ZASADY OGÓLNE:

1. Zasady PSO są zgodne ze Statutem Szkoły i zasadami WSO.
2. PSO jest wspólne dla wszystkich uczniów uczących się wos w naszym liceum i technikum jest stosowane przez wszystkich nauczycieli przedmiotu.
3. Stosuje się dwa poziomy wymagań: podstawowy i rozszerzony (w zależności od profilu).
4. Obowiązuje sześciostopniowa skala ocen.
5. Przy ocenach bieżących stosujemy plusy i minusy.
6. Prace klasowe są zapowiadane z jednodniowym wyprzedzeniem, , krótkie sprawdziany z wyprzedzeniem 2-3 dniowym; kartkówki z 3 ostatnich tematów nie muszą być zapowiadane.
7. **Prace klasowe /w każdej formie/ są obowiązkowe!**
8. **Nieusprawiedliwiona nieobecność na pracy klasowej lub sprawdzianie, ale również na innej zapowiedzianej wcześniej formie oceniania jest równoznaczna z wystawieniem oceny ndst i nie podlega poprawie.**
9. **Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie pisał pracy klasowej, powinien to uczynić w terminie poprawy pracy klasowej ustalonej przez nauczyciela.** W przypadkach szczególnych (np. długa nieobecność) termin może być dłuższy- warunki należy uzgodnić z nauczycielem..
10. **Uczeń ma prawo jeden raz do poprawy oceny niedostatecznej z danej pracy klasowej, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela i nie może otrzymać oceny wyższej niż 4.**
11. Oceny z kartkówek i odpowiedzi ustnych nie podlegają poprawianiu.
12. Prace klasowe oraz ww. prace pisemne są gromadzone przez nauczyciela. Ma do nich wgląd uczeń i jego rodzice.
13. Pracą domową jest nie tylko praca pisemna, ale również przygotowanie ustnej odpowiedzi.
15. Jeden raz w semestrze uczeń może zgłosić brak przygotowania do lekcji bez żadnych sankcji (nieprzygotowanie rozumiane jest jako: brak pracy domowej, nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej).
16. Uczeń ma prawo poprawiać proponowaną ocenę semestralną z powodu bardzo ważnych przyczyn losowych lub roczną po uzgodnieniu tego faktu z nauczycielem. Zalicza wówczas specjalny sprawdzian z całości 1 (w przypadku proponowanej oceny semestralnej) lub 2 semestrów (w przypadku proponowanej oceny rocznej). Sprawdzian składa się z części pisemnej i ustnej.
17. Uczeń ma prawo uzyskać ustne informacje o :
  - poziomie jego osiągnięć edukacyjnych
  - swoich postępach w nauce , „ co zrobił dobrze i jak powinien dalej się uczyć”
  - sposobach planowania swojej pracy.
18. Nauczyciel przedmiotu motywuje ucznia do dalszych postępów w nauce.
19. Nauczyciel jest zobowiązany do poinformowania ucznia i rodziców na ich prośbę o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania przez ucznia ocen śródrocznych i rocznych.
20. Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim oraz laureat , finalistą olimpiad i konkursów przedmiotowych otrzymuje z danych zajęć ocenę celującą.
21. **Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny śródrocznej i końcoworocznej jest uzyskanie średniej ważonej ocen minimum 1,7 oraz co najmniej jedna ocena pozytywna z pracy klasowej .**

II. OCENIANIU PODLEGAJĄ:

1. Różnego typu testy (sprawdziany wiadomości i umiejętności, testy sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem, analizowania i wnioskowania na podstawie źródeł)
2. Zbiorowa pogadanka sprawdzająca;
3. Obserwacja udziału ucznia w dyskusji i debacie klasowej;
4. Obserwacja uczenia się (np. w trakcie pracy w grupach zadaniowych);
5. Wypracowania i inne prace pisemne: krótko-, średnio- i długoterminowe
6. Rozmowy z uczniem, w których wyjaśnia on zastosowane przez siebie procedury (np. sposób analizy i interpretacji źródeł).
7. Wypowiedzi ustne (odpowiedź na pytanie nauczyciela,
8. Referowanie zagadnień, udział w dyskusji, spontaniczne zabieranie głosu itp.
9. Referaty i prezentacje własne;
10. Praca zespołowa i prezentowanie jej wyników;
11. Wykonywanie zadań domowych – obowiązkowych i dodatkowych („dla chętnych”);
12. Aktywność i inicjatywa przejawiana na lekcjach;
13. Samodzielnie i zespołowo wykonywane zadania złożone.
14. Udział w olimpiadach, konkursach historycznych oraz aktywny udział w spotkaniach , sesjach naukowych, uroczystościach o tematyce społecznej.
15. Praca własna (np. czytanie dodatkowych lektur, realizacja projektów historycznych itd.).
16. W klasach maturalnych zaliczenia :
  - materiału powtórzonego z pełnego cyklu kształcenia ,
  - ćwiczeń z arkuszy maturalnych,
  - prac pisemnych.

III. CZĘSTOTLIWOŚĆ SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

1. Przewiduje się w semestrze minimum 1 lub 2 prace klasowe w zależności od poziomu kształcenia , realizowanego materiału i tygodniowego wymiaru godzin.
2. Przewiduje się także sprawdziany i kartkówki .
3. Każda praca klasowa i większość sprawdzianów będzie poprzedzona lekcją systematyzującą i utrwalającą wiadomości.
4. Omówienie i poprawa prac klasowych i sprawdzianów (z większej partii materiału) odbędzie się w terminie do 2 tygodni od ich przeprowadzenia.
5. Wypowiedzi ustne oceniane będą na bieżąco według określonych poniżej kryteriów.
6. Nauczyciel sprawdza i ocenia prace klasowe (z większej partii materiału) w ciągu 2 tygodni od dnia ich przeprowadzenia, natomiast sprawdzian, kartkówkę w ciągu 1,5 tygodnia.
7. W pierwszym semestrze w klasie I przewiduje się przeprowadzenie testów diagnostycznych.
8. W klasach maturalnych przewiduje się przeprowadzenie minimum 1 wewnętrznej próbnej matury w I i II semestrze.

IV. SPOSOBY I CZĘSTOTLIWOŚĆ INFORMOWANIA RODZICÓW O OSIĄGNIĘCIACH UCZNIÓW:

1. Przewiduje się informowanie rodziców o osiągnięciach uczniów na bieżąco i okresowo.
2. Oceny bieżące zapisane w dzienniku internetowym są informacją o postępach w nauce dla ucznia i jego rodziców.
3. Informacji o ocenach ucznia nauczyciel ma obowiązek udzielić rodzicom w rozmowach indywidualnych.

4. Oceny bieżące i okresowe informujące o postępach ucznia są przekazywane przez wychowawcę klasy na zebraniach rodzicielskich.

V. SPOSOBY DOKUMENTOWANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

1. Oceny osiągnięć uczniów są na bieżąco odnotowane w dzienniku internetowym.
2. Prace kontrolne gromadzi nauczyciel.
3. Wszelkiego rodzaju prace pisemne są udostępniane do wglądu dla ucznia i jego rodziców.

VI. KRYTERIA OCENY:

100 % - 98 % – CELUJĄCY

97 % - 87 % -BARDZO DOBRY

86 % - 75 % - DOBRY

74 % - 60 % - DOSTATECZNY

59% - 40% - DOPUSZCZAJĄCY

PONIŻEJ 40 % NIEDOSTATECZNY

OCENA CELUJĄCA:

- uczeń wykazuje głębokie zainteresowanie problematyką społeczną , prawną, ustrojową o problemami współczesnego świata;
- posiada zasób wiedzy i umiejętności znacznie wykraczający poza standardy określone programem nauczania, dzięki licznym lekturom spoza obowiązującego zestawu, pracy własnej oraz dzięki udziałowi z sukcesami w szkolnych lub pozaszkolnych konkursach i olimpiadach przedmiotowych
- angażuje się aktywnie w życie społeczne i polityczne na terenie szkoły i w swojej wspólnocie lokalnej
- aktywnie uczestniczy w lekcjach, potrafi szybko i samodzielnie rozwiązywać postawione przed nim zadania , jasno i precyzyjnie formułować swoje myśli
- posługuje się dojrzałym językiem , stosuje właściwe pojęcia i terminy
- wzorowo współpracuje w grupie, potrafi słuchać innych
- posiada umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w nowych sytuacjach poznawczych, potrafi odnajdować związki przyczynowo – skutkowe oraz dokonać syntezy i analizy materiału rzeczowego
- potrafi odnaleźć się w sytuacjach trudnych lub problemowych, dokonuje świadomych i uargumentowanych wyborów (w tym etycznych)
- jest systematyczny i twórczy , wykonuje zadania wykraczające poza obowiązkowe czynności procesu dydaktycznego, uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych w szkole i poza nią

OCENA BARDZO DOBRA:

- uczeń ma doskonale opanowaną wiedzę określoną programem oraz uzyskaną w wyniku rozwijania dodatkowych zainteresowań przedmiotem poprzez czytanie nadobowiązkowych lektur, pracę
- własną i uczestnictwo w szkolnych konkursach
- posiada umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy w nowych sytuacjach poznawczych, potrafi odnajdywać związki przyczynowo – skutkowe oraz dokonywać syntezy i analizy materiału rzeczowego
- potrafi poprawnie formułować wnioski na podstawie analizowanego materiału rzeczowego
- właściwie stosuje terminologię z zakresu zagadnień społecznych, politycznych , prawnych, międzynarodowych

- poprawnie nazywa procesy i zjawiska zachodzące w otaczającym nas świecie
- jest systematyczny i aktywny na zajęciach
- uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych
- dobrze współpracuje w grupie
- myśli wyraża jasno i precyzyjnie oraz z uzasadnieniem
- dobrowolnie wykonuje różne prace związane ze zdobywaniem wiedzy oraz jej porządkowaniem , systematyzowaniem

OCENA DOBRA:

- uczeń opanował dobrze wiedzę określona programem
- opanował umiejętności określone programem [np. analizowania, syntezy, formułowania wniosków, wskazywania zjawisk i procesów, oceniania, twórczego rozwiązywania problemów] i potrafi wykorzystać wiedzę w procesie dalszego kształcenia i w życiu codziennym
- najczęściej poprawnie stosuje terminologię
- jest aktywny na lekcjach
- wykonuje zadania związane z procesem lekcyjnym oraz dodatkowe

OCENA DOSTATECZNA:

- uczeń dysponuje w stopniu dostatecznym zasobem wiedzy przewidzianej przez program
- potrafi wykonać polecenia i zadania o średnim stopniu trudności, wymagające wykorzystania wiedzy i umiejętności przewidzianych programem
- wypowiada się nie zawsze precyzyjnie
- ma kłopoty pracy w grupie
- uczestniczy w procesie kształcenia w stopniu zadawalającym
- wykazuje gotowość do rozwijania swoich umiejętności w podstawowym zakresie

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

- uczeń nie opanował w sposób dostateczny materiału przewidzianego programem i jego wiedza ma poważne luki
- wykazuje chęci do dalszej nauki i przy pomocy nauczyciela jest w stanie zrealizować polecenia wymagające zastosowania posiadanej wiedzy i umiejętności przewidzianych programem
- nie jest zdolny do samodzielnego wykorzystywania zdobytej wiedzy
- pracuje w grupie jedynie kontrolowany przez nauczyciela
- posiada podstawowe umiejętności umożliwiające mu dalsze kształcenie i rokuje osiągnięcia wymaganego minimum

OCENA NIEDOSTATECZNA:

- uczeń nie opanował wiedzy i umiejętności w zakresie umożliwiającym mu dalsze kształcenie
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych zadań
- nie wykazuje chęci do współpracy z nauczycielem , lekceważy swoje obowiązki
- nie jest zainteresowany przedmiotem
- opuścił znaczącą liczbę godzin lekcyjnych

VII. ZASADY OKRESOWEGO PODSUMOWANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ I USTALENIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ ORAZ KLASYFIKACJI KOŃCOWOROCZNEJ:

1. Ocena semestralna i końcoworoczna nie stanowi średniej arytmetycznej ocen cząstkowych uzyskanych w semestrze / minimum $n + 1$ czyli tygodniowy wymiar godzin z przedmiotu plus jeden /.
2. Ocena końcoworoczna jest oparta na ocenach cząstkowych uzyskanych w ciągu całego roku szkolnego.
3. Poszczególne oceny cząstkowe mają swoją wagę, czyli wartość:
  1. praca klasowa : 5
  2. test wiadomości : 5
  3. sprawdzian : 4
  4. odpowiedź : 3
  5. kartkówka : 3
  6. aktywność : 2
  7. praca domowa : 2
  8. praca na lekcji: 2
  9. konkursy i olimpiady : 5
  10. reprezentowanie szkoły: 4
  11. dyskusja punktowana : 3
  12. praca pisemna / esej, rozprawka itd./ : 5
  13. ocena końcoworoczna z poprzednich lat : 5
  14. matura – analiza źródeł /np. wykresy, opracowania, dane statystyczne/ : 4
  15. matura – zaliczenie działu -5
  16. matura – zadania domowe / ćwiczenia, prace pisemne/: 4
  17. wydarzenia bieżące – 3
  18. aktywność społeczna - 4
  19. inna : 1

4. Ocenę końcową K ustala się według wzoru :

$$K = (suma\ PKT * 5 + suma\ S * 3 + suma\ K * 2 + suma\ P * 1) : (ilość\ PKT * 5 + ilość\ S * 3 + Ilość\ K * 2 + ilość\ P * 1)$$

Suma PK – suma ocen z prac klasowych

Suma S – suma ocen ze sprawdzianów

Suma K – suma ocen z odpowiedzi i kartkówek

Suma P – suma ocen pozostałych

Ilość PK – liczba ocen z prac klasowych i testów

Ilość S – liczba ocen ze sprawdzianów

Ilość K – liczba ocen z kartkówek i odpowiedzi

Ilość P – liczba ocen pozostałych

„+” podwyższa ocenę o 0,3

Uczeń otrzymuje ocenę :

- niedostateczną , jeśli $K = 1$ do $1,6$
- dopuszczającą , jeśli $K =$ od $1,7$ do $2,6$
- dostateczną , jeśli $K =$ od $2,7$ do $3,6$
- dobrą, jeśli $K =$ od $3,7$ do $4,6$
- bardzo dobrą , jeśli $K =$ od $4,7$ do $5,6$
- celującą , jeśli $K =$ od $5,7$